

Zutphen vijftig jaar geleden: 1963 (3)

Theo Hebing

Oud stukje Warnsveld verdwijnt

5 juli 1963 – De gemeenteraad van Warnsveld heeft deze week besloten tot afbraak van het pand Leestenseweg nr. 2 en van de oude openbare lagere school, die tegenwoordig als gymnastieklokaal dienst doet.

De afbraak van het pand Leestenseweg nr. 2 betekent een bijzonder toe te juichen verbetering van de verkeerssituatie op

het kruispunt Leestenseweg-Tuinstraat-Molenstraat. Het pand werd gebouwd na een brand in de jaren '20, waarbij niet alleen zijn voorganger maar ook het sloopbedrijf van de heer H. Visser geheel werd verwoest.

Vóór het gebouw bevindt zich een aanbouw, die vroeger dienst deed als brandspuithuisje. Tussen dat huisje, tegenwoordig een bergruimte, en de school bevindt zich nog het oude cachot, waar de enige veldwachter die Warnsveld vroeger rijk was, zo nu en dan een arrestant opsloot.

Links het pand Leestenseweg nr. 2 en links van het kerkgebouw de oude school.
(foto: Zeylemaker, Stedelijk Museum Zutphen)

Antieke tuintafel voor jubilerend museum

6 juli 1963 – Een stenen, achttiende-eeuwse tuintafel, die bij het al lang verdwenen Huis Vierakker heeft gestaan, was het geschenk dat de Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum te Zutphen het museum ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan heeft aangeboden.

De tafel, die een plaats heeft gekregen in de museumhof, werd vrijdagavond door de voorzitter van de vereniging, de heer J.M. Germans, overgedragen aan de commissie van beheer van het museum. De heer Germans zei dat hier sprake is van een zeer fraai exemplaar: 'Dergelijke achttiende-eeuwse tafels zijn zeldzaam.' Het geschenk heeft men laten opknappen door steenhouwer M.J. Hesselink. Mr. A.

Misschien dan niet in het midden van de museumhof aan de Rosmolensteeg, maar de antieke tuintafel heeft wel een prominente plaats gekregen. (foto: Zeylemaker, Stedelijk Museum Zutphen)

Staring van den Wildenborch, voorzitter van de commissie van beheer van het museum, heeft zich de nodige moeite getroost om het bezit ervan te verwerven, zo zei de heer Germans.

Nadat de tafel was overgedragen, werd deze door de heer Staring met een geestig speechje in dank aanvaard. Hij zei dat de vereniging 'gedoemd' is het museum steeds geschenken te geven. Verder wijdde hij een beschouwing aan de tafel, en zei het nog niet zo gek te vinden dat deze niet in het midden van de museumhof staat. Dan blijft er plaats over voor de Gelderse zonnwijzer, die de vereniging blijkbaar nog eens ten geschenke wil geven.

Afscheid van 'schoolmeester' Van Arragon

15 juli 1963 – 'Wanneer ik opnieuw werd geboren, zou ik wéér schoolmeester worden.' Met deze woorden getuigde de heer D.A. van Arragon, hoofd van de Theo Thijssenschool in de Hoven, van wie zaterdagmiddag afscheid werd genomen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, van de liefde voor de functie die hij 46 jaar had bekleed. Het gemeentebestuur beloonde zijn verdiensten met de penning van de stad in zilver. Een ander zeer waardevol cadeau was

een televisietoestel, waarvoor vele Hovenaren hadden bijgedragen. En verder waren er boekenbonnen bij de vleet.

De voorzitter van de oudercommissie, de heer F.W. Feith, zei in zijn openingswoord dat de grote belangstelling voor deze bijeenkomst wel een bewijs was van de brede waardering voor wat de heer Van Arragon voor het onderwijs in het algemeen en voor dat in de Hoven in het bijzonder heeft gedaan. Hij zinspeelde erop dat het scheidende hoofd zijn functie als roeping heeft gezien. Hij bood hem, mede namens de Heufse bevolking, het personeel van de school en de oudercommissie een televisietoestel aan. Vanzelfsprekend waren er bloemen voor mev. Van Arragon.

Penning van de stad

Burgemeester S. de Jong, sprekende namens het gemeentebestuur, stelde dat het ouderwetse woord 'schoolmeester' zeer op de heer Van Arragon van toepassing was. De burgemeester gaf uiting aan de erkentelijkheid van het gemeentebestuur en overhandigde de scheidende functionaris de penning van de stad in zilver. Namens het Sint-Nicolaascomité en Volksonderwijs voerde de heer H.C. Verdoold het woord. De heer Van Arragon heeft voor het Sint-Nicolaascomité veel en uitstekend werk gedaan. Bijna vijftientig jaar is hij voorzitter. Hij heeft de dank verdiend van duizenden kinderen in Zutphen.

Foto: Zeylemaker (Stedelijk Museum Zutphen)

De gevoelens van het r.-k. schoolbestuur werden vertolkt door de heer H.J. v.d. Berg. Zijn cadeau bestond uit een abonnement op de memoires van Churchill. Een geschenk was er voorts van de oud-leerlingen van de vroegere Volkszangschool. Nadat nog velen woorden van waardering hadden geuit en geschenken overhandigd, was het de beurt aan de heer Van Arragon voor een uitgebreid dankwoord.

Nieuw gemaal nadert voltooiing

29 juli 1963 – In de ruilverkaveling Cortenoever worden op het ogenblik verscheidene werken uitgevoerd. Het nieuwe elektrische gemaal nadert zijn voltooiing. In september of oktober kan het bedrijfsklaar worden opgeleverd.

De voorboezem betekent in vergelijking met de beek vóór het noodgemaal een aanmerkelijke verbetering. Een drietal beken zal in de richting van het nieuwe gemaal gaan stromen, namelijk de Oekense, Rhienderense en de Papenbeek. Eerstgenoemde waterloop zal tevens het water van het op de ruilverkaveling aansluitende deel van de polder aanvoeren. Met het oog op tijden van droogte wordt in genoemde beken een aantal stuwen gebouwd.

De wegen in de ruilverkaveling komen dit jaar gereed. Wat de Cortenoeverseweg betreft werden drie bochten afgesneden.

Foto: Zeylemaker, Stedelijk Museum Zutphen

Korte metten worden gemaakt met de esdoorns aan de Boompjeswal.

(foto: Zeylemaker, Stedelijk Museum Zutphen)

Boompjeswal zonder bomen

4 september 1963 – Zoals wij eerder berichtten, hebben B & W van Zutphen de directeur van Openbare Werken opgedragen de esdoorns aan de Boompjeswal te doen rooien.

De staat waarin deze bomen verkeren, is van dien aard dat het niet langer verantwoord is ze te laten staan. Reeds bij windstil weer vallen er takken uit deze bomen, en dat zal natuurlijk nog veel erger worden wanneer straks de najaarsstormen opsteken. De kans is overigens groot dat de Boompjeswal toch een echte boompjeswal blijft, want B & W overwegen als vervangende beplanting platanen te laten aanbrengen.

Bennie de Beer halve eeuw marktkoopman

7 september 1963 – ‘Een mooi couponnetje zoekt u? Heb ik voor u altijd, mevrouw. Kijk eens hier, anderhalve meter; ja, u mag het wel even voor u houden. ’t Is een complete rok. Normale prijs twaalf-gulden-vijftig voor één meter. Voor u: drie riksen de hele lap.’

Het maatstokje van Bennie de Beer ging donderdag weer vliegensvlug langs

Foto: Zeylemaker (Stedelijk Museum Zutphen)

effen en langs geruite stof, langs streepjes en langs bloemen. ‘Dank u wel, precies gepast’ of: ‘Even wisselen, dame.’ En dan ging de grote geldkist open.

‘Zo Ben, jij staat hier weer goud te verdienen, zie ik’, zegt een lange man. ‘Loop jij maar met je armoe te koop!’ geksheerde de gouden marktkoopman. De gouden marktkoopman? Inderdaad. Bennie de Beer zit deze maand precies vijftig jaar in de markthandel. Als we tenminste de voor hem wel bijzonder moeilijke oorlogsjaren buiten beschouwing laten.

Een halve eeuw marktkoopman, dat roept een vraag op: hoeveel meter aan stoffen zou hij in die tijd met zijn maatstok hebben afgepast? Misschien wel genoeg om er een ‘lint’ in alle kleuren van de regenboog mee om de aardbol te spannen.

Bennie de Beer is geen marktkoopman zonder meer: hij mag als actief voorzitter van de Zutphense Marktbond wel toonaangevend heten. En dan was er tot voor enkele jaren nog het voorzitterschap van de Zutphense wielervereniging. ‘Allemaal niks om drukte over te maken,’ vindt Bennie de Beer, ‘want het bewijst alleen maar dat ik geen twintig meer ben.’

Zusterhuis en polikliniek in mei '64 gereed

24 september 1963 – Het provisorium van het Oude en Nieuwe Gasthuis hoopt dat het nieuwe zusterhuis en de nieuwe polikliniek van het Alg. Ziekenhuis vóór de tweede helft van het volgend jaar kunnen worden geopend, zodat het samenvalt met het 75-jarig bestaan van het oudste deel van het ziekenhuis.

Zoals wij eerder berichtten, is de uitvoering van dit project ondershands gegund aan de nv Aannemings Mij. E. Odink te Eibergen (de bouw), de nv Wolter & Dros te Amersfoort (centrale verwarming, riolering, ventilatie, etc.) en de firma H. van Lente te Gorssel (elektrische installaties).

Het betreft hier de tweede fase van de verbouwing en uitbreiding van het ziekenhuis. De derde omvat de bouw van een verpleegtehuis voor chronisch zieken, waarmee reeds een aanvang is gemaakt, en de vernieuwing van het oudste deel van het ziekenhuis. Ten slotte zijn er plannen voor de bouw van een kliniek voor geestelijk gestoorde bejaarden, aan de Leeuweriklaan, niet ver van het terrein van het Alg. Ziekenhuis, daarvan gescheiden door een gracht.

‘Wolkenkrabber’

Het elf verdiepingen hoge zusterhuis is nu al de trots van veel Zutphenaren. Van welke richting men de stad ook nadert, overal ziet men het moderne gebouw, dat de Zutphense torens naar de kroon steekt. Met zijn hoogte van ruim 45 m doet het slechts enkele meters onder voor de Walburgstoren in zijn huidige gedaante.

Wij hebben er op uitnodiging van het provisorium maandagmiddag een kijkje genomen. Met de lift – met elektronisch brein – naar de elfde verdieping, vervolgens enkele trapjes op en wij stonden op het platte dak,

vanwaar men een prachtig uitzicht heeft op de stad en omgeving. Deze Zutphense ‘wolkenkrabber’ is bestemd voor de huisvesting van de zusters van het Alg. Ziekenhuis en van het verpleegtehuis voor chronisch zieken. Men kan er rond honderd verpleegsters in opnemen.

Wij willen niet onvermeld laten dat zich op het dak een pergola bevindt. De zusters krijgen de beschikking over een ruime kamer. Op vrijwel elke verdieping is verder een dubbel kamer (flatje) gemaakt voor de hoofdverpleegster of eerste verpleegster van de desbetreffende afdeling.

Huiskamer voor ontspanning

Om de twee verdiepingen is een huiskamer geprojecteerd, die steeds voor een bepaald doel wordt gebruikt. Bijvoorbeeld om er naar de televisie te kijken, naar de radio te luisteren, tafeltennis te spelen of andere ontspannende dingen te doen. Op de eerste verdieping treft men ook een lesruimte aan voor de in opleiding zijnde jonge zusters. Overall in het gebouw zijn zogeheten zwevende of geluiddempende vloeren aangebracht, zodat men nergens overlast zal ondervinden.

Nieuwe spits op Drogenapstoren

26 september 1963 – Wil Zutphen zijn Drogenapstoren behouden, dan zal deze van een nieuwe spits moeten worden voorzien. Dit vergt een bedrag van f 150.516. Van dit bedrag zal ongeveer veertien mille voor rekening van de gemeente komen, de rest wordt – naar verwacht mag worden – bijgepast door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Bij het restauratieplan ging men er aanvankelijk van uit dat het inwendige van de kapconstructie gehandhaafd zou kunnen blijven. Blijkens het rapport van de architect,

De drogenapstoren, hier nog met zijn vele arkel-torentjes, die gedurende de verbouwing tot watertoren in 1888-1891 zijn aangebracht. (Stedelijk Museum Zutphen)

ir. W. Snieder te Amsterdam, is dit echter niet het geval. Het vele ijzer in de kapconstructie is dermate door roest aangetast dat voorzieningen dringend noodzakelijk zijn. Een verantwoorde verduurzamende behandeling van het ijzerwerk is echter onmogelijk.

Geen dakkapellen

Daar komt nog bij dat het ontbreken van voldoende horizontale verankering bij de dakvoet, de aanwezigheid van scheuren in het metselwerk en de mogelijkheid van toekomstige scheuren door de ingemetselde ijzerconstructies, een volledige herziening van het metselwerk boven het boogfries noodzakelijk maken. Om esthetische redenen zullen de dakkapellen niet meer worden aangebracht, zodat een gesloten dakvlak wordt verkregen, dat bovendien minder onderhoud vergt.

(De rubriek ‘Zutphen vijftig jaar geleden’ bestaat uit veelal ingekorte artikelen die destijds in de *Zutphense Courant* hebben gestaan.)